

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Levelezési cím: Makó, Kossuth u. 2. Telefonos szám: 124.

Levelezési cím: Makó, Kossuth u. 2. Telefonos szám: 124.

Alapította:

DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:

Fél évre 7 korona | Egy hónap 1 K 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:

Fél évre 14 korona | Egy hónap 2 K 4

Március

„Légy edvöz, kikelet és népsz badszág szent hava, március! Ezen a hangon kellene most intonálni, mikor a beköszöntő aktualitásról, a tavasz-első haváról mondunk éneket. Szót ejthetnénk aztán ibolyákról, amik apró kék szemekkel ábrándosan néznek bárányfölegekre és talán jó időért imádkoznak az egekre, ibolyákról amik hitatra intenek, békér, csak mi nem halljuk őket. De hi törő ik most a népszabadság gyönyörű hónapjával? ... Talán még az iskolás gyerek sem örül előre március idének, amikor oly szépen és lelkesítően beszél majd a fanitór Petőfiről és a márciusi ifjakról, de azért leckét mondani nem kell, a Talpra magyar! t kell esetleg szavalni, de lesz vakáció

ibolya s más virág, lehetnek bőven, virágozhatnak számos tavak partján, mert tő ott is van, ott is lesz, ahol igazán nem kéne. De a buza meg a rozs talán még az untauglich lírai költőt is jobban érdekli most, nem is beszélve a fronton harcoló tauglichról. Gyerekek meg unott is lehet már a vakáció mert sok iskolában szünet parancsolt a szén, ami nincsen. S a szabadság! Ugyan kérem Már három éve harcolunk érte s közben el is felejtetük, hogy érte dul e harc. Most csak békét akarunk, békét, az élettel szépet, izhétet, vértelént Hol van most a szabadság, hová bujt az ágyudörgés, szörnyű haláljajoktól való rettenetében? E eü kkel, mindenünkkel, még

a megváltó gondolatainkkal, még a szabad képzeletünkkel is rabszolgái vagyunk a háborúnak. Holott a gályarabnak is béklyózatlan röppenhet a képzelme akár a végtelenbe de a miénket lenyűgözi és akármi merész és távolra száguldásából is visszarántja e fölöttünk mindenható nagyur: a háboru!

Pedig nem szabadulunk tőle az utolsó nagy próba nélkül. „Harcolni és győzni! Ezt mondta a német birodalmi kancellár. Az amerikai elnök fölhatalmazást kér minden hadikészületre — német szövetségesünk ellen. A már harcos ellenségeink már régen kijelentették, hogy most tarasra feszítik meg minden erejüket. Gyönyörű március, nem a szelid ibolyák, nem a szabadságnak orgonázó tavaszi fakadások szent hónapja leszel, hanem a tűzé, a to-tovább gyujtogató szikráké, a még magasbodó vörös lángoké! Most jön a tavaszi nagy próka. bizva és remélve, sóvárgva hisszük, az utolsó próta. Előbb ezt álljuk meg. (És semmi kétség, hogy bizton megálljuk.) Előbb az étell Aztán jöjjön majd ibolyás március, aztán a szent szabadság!

— Eridén nem lesz iparhatóság! megbízott választás. Makó város tanácsa átirt az alispánhoz, hogy tekintsen el esidén az iparhatósági megbízottak választásától, mert a választók legnagyobb része oda van a harctereken s nem gyakorolható választói jogát. Az alispán Makó város igen helyes kérelmét a miniszterhez terjesztette fel, aki hozzájárult Makó város kérelmében és eltekintett az ideál választástól s így a tavaly megválasztott iparhatósági megbízottak mandátuma esidén is érvényes.

A háboru hirei.

A harcterek eseményei.

Hivatalos. Érkezett este 10 órakor.

BUDAPEST, március 1.

Keleti harctér:

Mackensen vezértornagy hadserege:

A Buzeu torko atától nyugatra és Fauritól északra a vasut mentén ellenséges előretörések megghiusultak

József főherceg vezérezredes hadserege:

A Suits völgyben a románoknak erősebb tűzéri előkészítés után megindított heves támadás közelharcban teljesen visszavetők. Dornavatról északra rajtaütöttünk egy orosz századon es szétugrasztottuk azt, a Mesticanesci állásunk ellen intézett újabb előretörése eredménytelen volt.

Lipót bajor herceg vezértornagy harcverala Helzenkint élénkebb tűzéri tevékenység volt.

Olasz hadszíntér:

A tengermelléki arcvonal egyes szakaszain továbbá a Plocken és a Toale szorosok a tűzéri harc élénkebb volt, Tolmeintől északnyugatra a 80 gyalogezred járőre a garrie közelében levő árkáca 14 foglyot szállított be, a Monte-Bezió vidéken a 3-ik cs. és kir. landwehr gyalogezred rohamjárőrei a hóba ásott alagutakon keresztül beonyultak az olasz állásban amelyet szétromboltak és ellenségnek tetemes véres veszteségeket okoztak.

Délkeleti hadszíntér:

Nem volt említésre méltó harci tevékenység

Hőer altornagy,

a vezérkari főnök helyettese.

A politika hirei.

A képviselőház mai ülése.

Sokatlanul sok munkapárti képviselőt látunk ma a Házban. Nem nehéz okát találni a nagy kötelességtudásnak — amely mára fölébredt, holnapra megint elaludszik: — Tisza értesítette híveit, hogy nagyobb beszédet mond: 16. annyira barátságos volt, hogy Tréfalicskva beszédét kérte, amilyet egy ellenzéki szónokot eszorit a mai napról ő maga mondotta, hogy legalább másfél órát akar beszélni.

As ellenzéki vitarendezők azonban megállapították, hogy Tisza Hantos Elemért szeritja ki, mert az lett volna ma az utolsó szónok ha tehát ezért Tisza beszédét avarna kérti valakitől, az legfeljebb Lukács László lehetne, aki arra nem azért jött el már három órákor, mert tisztelt barátja, a miniszterelnök bessel, hanem azért mert bessel barátját, Hantos akar ta hallani.

Lehet különben, hogy azért mégis kíváncsi Tisza beszédére, mert Tisza talán beszélt arról a témáról is amit Árditsy vetett föl: a központok vonatkozása a párttagokhoz a ebben a kérdésben Lukács, mint szaktérítő, sem adhat tanácsokat Tiszaának olyan formában, hogy a párttagok is jól látszák, meg — Tisza is megma radjon intakt állapottal.

A vitában ellenzéki részről ma Hammersberg László vevs részt. Hétórakor áttérnek az interpellációkra.

Szász Károly alelnök délután félnegy óra után nyitotta meg az ülést.

Bemutatta a Magyarországi tanítóegyesületek országos szövetségének Vassonyi Vilmos által ellenjegyzett kérvényét: a nem állami tanítók anyagi helyzetének orvoslása végett. (Helyeslés a báodaon) Áttessik a kérvényi bizottsághoz, hogy az jelentést tegyen róla.

Felkiáltások a baloldalon: Sirgós jelentést kértek.

Következett a

minisztere néki jelenés

folytatólagos tárgyalás.

Szigescu Jóssel volt az első szószó. A többtermelés kérdéseivel foglalkozott. A népek gazdasági oktatását tartja szükségesnek.

As ügyminiszter figyelmébe a kéri, hogy becsássák két szabaddon, Oláh pártira nincs szükség. A hazai oláhok igyekessenek a magyar pártokban elhelyeskedni.

Nagyon sajnálja, hogy a minap Schmidt Károly szász képviselő az oláhok ellen fordult a szász aradi várban s általa ké-

mondotta róuk, hogy husser oláh dzserlör akadt.

Ha igaz is ez, ebből még nem lehet következtetni három millió oláh hazafiatlanságára. A szászok között is akadt újságíró, aki a külföldön gyaltatta a magyarokat. A jövő konszolidáló érdekében nem időszerű, ha egyes nemzeti-ségek között hazafiság tekintetében rangfokozatot állítunk fel. A hazai oláhok megmutatta hazafiságát tizenhárom nappal ezelőtt a mikor az újságíró elbűbösítésre vesztő kijelentették, hogy nem értezik magukat idegen járom alatt levőknek. A jelentést tudomásul veszi.

Tisza felszólalása.

Tisza István gróf miniszterelnök szólt fel esután. Ez a pillanat — úgy mond — nem arra való hogy a közelmúlt eseményeit már most fessegeszük.

Ezeknek tárgyalása rovására eszék a kérdéseknek. Ez a megállapítása szől úgy Szigescu, mint Schmidt Károly képviselőnek.

E után az oláh betörés kérdisével foglalkozott. Nem megy bele annak részletei taglalásába, hogy lehetett volna a betörést egyáltalán feltartóztatni. Ebben a kérdésben téves feltevések uralkodnak.

Az adott pillanatban nem volt koldó katonák erők a helyszínén rendelkezésre.

Ami a hazai oláhok magatartása illő, hiba volna az elsomorító jelenségek felhallgatása. Pozitív tudomása van róla, hogy az oláh betörőbandák ellen, de a hetedik hadtest oláhok katonái is nagy elszántsággal harcoltak a betörők ellen.

Intenzív munka folyik most ábban a tekintetben, kik érintettek az ellenséggel és kik távoztak el velők.

Már ma is jelesheti, hogy a következtetéseket le kell vonni abból a tényből, hogy az oláhok oláh intelligencia tetemes részében nem találjuk meg a hazafias érzület ama fokát, amelyre joggal számíthatunk.

A miniszterelnök lapunk sártakor még beszélt.

Egy katoná szélhámossága Makón

Vakmerő szélhámosságot követett el Makón egy katonaruhába öltözött csalo. A múlt héten beállított Gazdag Imre Kálvária utcai lakására egy 28—30 éves körüli magas termetű, szőke hajú, szőke nyírott bajszu katonas elmondta, hogy Gazdagék katonáiával együtt szolgál

ret az „Imre gyerek“ száz koronát mert csak pénzzel csinálhat ki magának egy kis szabadságot.

Gazdagék felűtek a hazudozó katonának s átadták a kért 100 koronát továbbá egy teljes jókarban levő polgári öltönyt, jó roggyaszott szaru csizmát s még 20 koronát az utiköltségre. Persze az egész meséből egy szó sem volt igaz s már harmadnapra kiderült a gatszág amikor a csalo persze már tul járt ungon berkei.

Hiszékeny müködiak jól tesszik ha nem ülnek fel az ilyen svindlereknek. A csalo katonát közzi a rendrség, amejnek szivességéből közöljük még a csalo katoná különös ismertető jeleit. Fején a tarkója körül sebhely volt és a balkéz csuklója is forradásos volt Arpássy Karolynak nevezte magát. A közönségből ha valaki felismerné, jelentse ezt a rendrségen.

NAPI HIREK

April'sban vonulnak be a 18 éves tanulók. A vallás és közoktatásügyi magyar királyi miniszternek a hadvezetőséggel történt megállapodása alapján azoknak az 1899. évben született és a legutóbbi katonai bemutató szemlén katonai szolgálatra alkalmasnak talált főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőkereskedelmi iskolai és tanítóképző intézeti növendékeknek, akik az 1916—17. iskolai évben ezen intézetek ntolsó előlévőjolyamát látogatják, a katonai szolgálatra való bevonulásuk napja folyó évi március 10 ike helyett folyó évi április 18 ára tolatott ki avégből, hogy ezen tanulók bevonulásuk előtt még az utolsó évfolyam vizsgálataira előkészü hessenek, a vizsgát letehessék és az érettségi bizonyítványukat illetőleg tanítói oklevelüket megszerezhessék,

— Emelik a cukor árát. A cukorgyárak a cukor jelenlegi maximális árának emelését kérték a kormánytól. Mint most értesülünk a cukor árának emelését — osztrák mintára — akként fogják végrehajtani hogy megkü önböztetést tesz-

nek a közvetlen fogyasztás céljaira szükséges cuor és a hadseregnek, valamint a cukrot feldolgozó iparágaknak szolgáló cukor között. Ez utóbbiaknak szállítandó cukor árát 111 koronáról 130 koronára emelik fel, míg a fogyasztók forgalmában a cukor ára változatlan marad. Ezt a megoldást helyeseljük, de félő, hogy a kereskedők igyekezni fognak a cukrot a magasabb árat fizető katonasághoz eljuttatni és a cukorhiány még nagyobb lesz, mint eddig.

— A dohányárak emelése. Március elején megjelent a pénzügyminiszter rendelete az összes dohánytermék árának fölemeléséről. Az emelést, amely átlag 20—30 százalékos tess ki az egyes dohányfajtáknál, azsal indokolja a kormány, hogy ugy a dohánybeviteli árak, mint a dohánygyártáshoz szükséges anyagok ára nagy mértékben emelkedett. Az emelés amely az összes dohányfajtákra, szivarokra és cigarettákra kiterjed, már március elején életbelépt. Az ismertebb dohánytermékek ára szerint a következő lesz: Regalitás 32 fillér, trabucco 30 fillér, britanica 26 fillér, operas 22 fillér, eub a 16 fillér, portarico 12 fillér Cigaretta: nilus 12 fillér, stambul 9 fillér, memphis 9 fillér, szultán 8 fillér, király 6 fillér, hölgy 6 fillér, hercegovina 6 fillér, sport 5 fillér, duca 4 fillér, dráma 3 fillér, virgicia 3 fillér. magyar 2 fillér. Finom hercegovina dohány (25 gramm csomag) 1 korona 20 fillér, közepfinom török (25 gramm) 90 fillér, dráma (25 gramm) 60 fillér. A különlegességek között a Medea szivarok ára 34 korona és a Princessas cigaretták ára 10 korona lesz 100 darabonként. Ugyanilyen arányban emelik a többi dohányfajták árát is.

— Rendelet a postatakarékpénztári betétekről. A kormány rendeletet adott ki a postatakarékpénztári kamatozó betétek legmagasabb összegét meghaladó postatakarékpénztári betétekre vonatkozólag. A re delet értelmében a postatakarék a háboru ideje alatt mellőzheti, hogy a legmagasabb betéti összeg meghaladó részét a betevő ellenkező rendelkezésének hiányában értékpapirokban helyezze el de ez esetben köteles ezen betét után kamatot fizetni. A rendelet hatálya visszaható erővel is kiterjed az ország egész területére.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságba kaphatók Pagi-cégne

— Az időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint némi hőemelkedés és elváltve csapadékok várható. — Sörgőnyregnőzés: Fagypont körüli hőmérséklet, elváltve csapadékok. — Déli hőmérséklet: 10 fok Celsius. — A Meteor jelenté: Márciusnak a bolygók állásából kifolyólag a következő változások napja ezek: 4. hideg, szeles, esetleg viharos; 5. hideg, száraz; 8. hideg száraz; 16. változó, de inkább enyhe, derült; 21. csapadékos; 22. enyhe; 23. szeles, esetleg csapadékos; 24. enyhe; 25. változó, leginkább szeles; 29. enyhe; 30. változó: 31. enyhe, így a hidegebb jellegű kűd az enyhevel, amíg, ha tömörült felhők jönnek elő a Napos, akkor még a hidegebb szeles idő fejlődik ki, sőt hóesés is valószínű.

— Rank deker s-énuma Csodás fantáziájú detektívdráma az Uránia szombati műsorának slágerdarabja. A detektív drámák általában kedvenséi a közönségnek, amely szeretettel nézi végig azokat. A szombati esti dráma megérdemli a legnagyobb fokú érdeklődést mert mindvégig lekötli, lebilincseli a közönség érdeklődését. Az izgalmas jelenetek csak úgy kegyelnek egymást s végül is ezen színi kibontakozása van a nagy sikerű drámának még kitűnő költői műor keretében van beállítva.

LEGÉNY.

(Egy világhírű regény)

136. fejezet.

(1499)

Croszlán és bika!

Fogadás fogadást ért, még pedig szíval többek fejednek a mérsáros legényre, mivel látták, hogy az croszlán szembavetőd ellenfeleinek tartja őt,

Az ellentétek összeesaptak! A mérsáros legény a mérkőzés tüzében gerombán vélt a szabályok ellen — ami Beppo 1612-éről felszólamlást vett maga után.

Erre órási lármát támadt.

— Nem mer bíróságnál — meghatárolni kiálták minden oldalról.

— Uraim, szólj Beppo, én nem verkedni, hanem bíróságnál akarok!

— Rajta, rajta, lássuk! hangzott minden oldalról.

Erre Beppo is teltette magát a szabályokon s a második összeesapásnál hirtelen derékra kapta a mérsáros-legényt, villámgyorsan felkapta s megfogatván a levegőben, úgy lecsapta a földre, hogy csakugy nyektent.

A cirkusz csaknem összeomlott úgy rivalgett a közönség! A mérsáros legény féjdiolta a veszjét s nem akart többé fellépni. A

közönség habotja kísérte a visszavonulót.

Mikor vége volt az előadásnak, az igazgató lekereste Beppot és köztársaság frank földön tisztelődiját adott át neki így szavakkal:

— Ezt becsületesen kiérdemeltél! Ő a derék ember: Csak az a baj, hogy már most aligha akad több versenytársa.

— Attól ne férdjen, igazgató ur! Franciaország nagy a desvágy nem egy embert fog talpra állítani.

(Folyt. köv.)

Eladó ház.

Kazinczki utca 7 számú H A Z A M, Gall nyomda szomszédságában eladó, mely áll 4 padelt szoba 2 padelt konyha villanybevezetéssel, 2 fűsziz, 2 sortós c. Ertekezni lehet: Gróf Pál (Fekete) utca 59 szám alatt a tulajdonossal.

Szugolyban nagy es fél méter föld

vizmentes helyen szép gyümölcsfák kal és szőlővel, egy rész üres föld eladó, vagy kiadó. Ugyanott egy kis borjas téhen is eladó. Kálvária utca 100. szám alatt.

Eladó föld.

Néhai Nacs Pál féle 16 katasztráhs hold jángori járandó. Mészáros Péter szomszédságában, szabadkéz ből örökáron eladó. Ertekezni lehet:

Viznyó János

Földeák, Kereszt utca 482 szám a

Eladó ház.

A Mészáros utca 19. új számú ház mely Szabó Ferenc tulajdona. örök áron eladó. Ertekezni lehet:

Budai Istvánnal

Klapka utca 36 szám alatt.

Makói Uronia Színház

Telefon száma: 181

Pénteken, március 2 án

Mincs előadás!

A hosszú hegy végénél a vöröskereszt közelében Nagy Gy. Sámuel és Erdő szomszédságában 13 kat. hold föld eladó.

Ertekezni lehet: NAGY GY. JÓZSEF, Kálvária-utca 10. sz. a. a ref. óra-plombal svemben. Ugyanott kiadó 5 tehénjárás nyári használatra.

Méhészek!

Országos egyesületi hármás, kettes, egyes bélt kaptárak keretekkel együtt eladók, esetleg méhekért cserélek. — Galambok eladók. — Ertekezni lehet minden délután. GUSBÓ FERENC Makó, Hold u. 5

ELADÓ HÁZ,

A Főér közelében levő H A Z A M. Patófy u'ca 10. szám alatt

szabadkézből eladó.

Ertekezni lehet fenti szám alatt

Papp Imre

eladja a Tárnokban levő

két hold földjét.

Egyik hold szőlő, a másik pusztáól, Ertekezni lehet Rákócy u 19 sz a

Két butorozott szoba, szennel kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

Takarmány burgundi répa

kereshető: IRITZ MIKSANAL

Egy tanács és két kocsis felvételik IRITZ MIKSANAL

Haszonbörbe adandó

nyári használatra 10 hold heré föld Gacsibába. Ertekezni lehet:

Katona Imrével. Iskola u 25.

Egy 14 15 éves leány fizetéssel felvétetik a „Makói Független Ujság” nyomdájában.

A makói postahivatal egy nőt vagy férfit keres ujság-felhordásra

Egy ügyes felvételik kisasszony felvételik

IRITZ SAMUEL sz. szeghez.

Lapkihordók felvételik a kiadóhivatalban.

Vekerle utca új vásártér, léckerházzal szemben 47 új méter alatt levő házam szabadkézből eladó. Ertekezni lehet a fenti szám alatt a tulajdonossal.

A Makói Országgyűző Egylet mint szövetséget, (Hunyadi-utca, makói takarékpénztár épület) ujjonnan megajlt

zálogintézte

a legmáskéltőbb kamattól és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad kezesekre, arany és ezüst-érmékre, értékpapírokra, ércégyesekre és egyéb ingóságokra.

Takaréktári osztályba kölcsönöket folyóit előnyös kamattól és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, vállára és kötelezőnyre.

Hivatalos órák d. e. 9-12-ig l. a. 3-5-ig.

PDOR ENDRE

gyógyezőszerrel készülő krém

VILMA-CREM

gyorsan és hirtelen ható Ar-talmatlan szer: csupán, haj-folt, sro-, késvörösség és mindenféle bőrtisztítatlanág ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajkijó szer.

Ára: Vilma-öröm 1 korona, Vilma-hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill, Hajkijó 1 K. Ezen piperezerek több kisköcsön érméket lehet kifizetni.

Rólay Ferenc

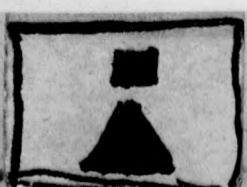
tanítja, hogy néha földön-csokoládé

heremiget

lehet kapni, egy kisnyelven, mind egyben. Ertekezni lehet Váradt utcai vendéglőben.

Hirdetések

felvételnek

Disztemetkezési vállalat.

KISS KÁROLY
disztemetkezési vállalat a.

Temetések rendezését a leggyorsabbá
a legpompásabb kivitelig pontosan és
jutányos áron végez. Ravatalozások
pontpás elrendezése! Érc és fakoporsó
raktár!

Gyász esetekben tessék teljes bizalom-
mal fenti céghez fordulni.

Pontos kiszolgálás

Marhabőrt,

Főbőrt, juhőrt, nyulbőrt, bárány-
bőrt, csibabőrt és mindenfajta
bőrrel és gyapjút, a legma-
gasabb napi áron veszek.

Löwenstein Armin

Deák Ferenc- u 48 szám.
Fácán börténés mellett.

Tudomására hozom a t-
gazdaközönségnek, hogy a

manilla-fonál

eladását megkezdtem

Miután az anyaghiány miatt igen
keves kőszlet áll rendelkezésemre,
saját érdekükben ajánletem, míg a
kőszlet tart, hogy szükségletüket
beszerezzék. Tisztelettel KISS
LAJOS, a bírósággal szemben

Jó házból való

fiu tanulónak

felvétetik a

Makói Függel-

len Ujság

nyomdájában

Értesítés.

Fogzóronák, hidak, egész fog-
sorok, szápadlás nélküli, arany-
ból, platínából

fogtömések

ezüst amalgamból és a fog-
színnel azonos porcellánból.
Fogkövek eltávolítását, fogak
fehérítését és hibás fogsorok
átalakítását elvállalom. 23 éves
fogtechnikusi gyakorlatom alatt
öt év óta Budapesten és
Berlinben is szerzett tapaszt-
alataim felbátorítanak arra,
hogy ezen szaktudásomat a
magyérdemű közönség becses
figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-
tea, Böhm féle ház, Makón.

Makói Független Ujság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefonszám 124.